

**e-Bubbels
uit
Filosofenfontein**

20 november 2020

Voorwoord

Beste lezers,

Dit is reeds het tiende nummer van onze e-Bubbels en het is een extra dikke editie geworden.

Ondertussen zijn er terug strengere coronamaatregelen gekomen. Dit heeft enkele leden van onze gemeenschap aangespoord om een nieuwe vorm van vieren uit te proberen: de Zoom-viering. Dit kende veel succes. In dit nummer kan u daar uitgebreid over lezen in de rubriek over openkerkmomenten. Daarmee is deze rubriek dan weer terug van weggeweest en hij is bovendien zeer uitgebreid.

We staan nu voor de adventsperiode die begint op zondag 29 november. Dat is een periode van hoop en verwachting en van licht in de duisternis. Laten we inderdaad hopen dat wij de moeilijke periode met corona samen kunnen beleven en toch naar een mooie kerstmis kunnen toelevan. De adventskaarsenactie van Amnesty wordt dit jaar online georganiseerd. Ze wordt u warm aanbevolen. Meer informatie hierover vindt u in de rubriek 'e-kaarsjes'. Daarnaast wordt er ook een adventsretraite aangekondigd in de rubriek 'informatie en interessante weetjes'.

We hopen natuurlijk dat er vlug wat licht komt door middel van een goed vaccin. Ondertussen proberen we onze verbondenheid te behouden door de inzet van velen die een bijdrage voor onze e-Bubbels toesturen. Graag uw bijdragen voor het volgende nummer insturen voor 13 december naar info@filosofenfontein.be.

Veel leesplezier,
Jacqueline

Openkerkmomenten

Verslag Zoom-viering met de geloofsgemeenschap van Filosofenfontein op 8/11/2020 over de wijze en dwaze meisjes

Hoe kan je in coronatijd nog samen vieren, terwijl alle wegen om in grote of kleine groep fysiek samen te komen verboden zijn?

Dan zijn digitale media de enige manier en dus wagen we ons aan een viering op het scherm via Zoom: **een primeur** voor onze kapelgemeenschap.

Geloven doe je niet alleen!

Onze voorganger van dienst Ides is meteen gewonnen voor het idee en neemt het initiatief iedereen uit te nodigen op het wekelijks zondagsuur maar dan via Zoom. Hier volgt een uittreksel uit de uitnodiging, verspreid via onze virtuele postbode naar alle kapelgenoten:

‘Beste Vrienden van Filosofenfontein,

Graag nodigen we jullie - na de huis-, tuin- en wandelvieringen - uit op onze eerste zondagse Zoom-viering, op 8 november om 10.30u. Niet in de kapel, wel online en interactief!

Het is niet omdat het corona-dinges ons belet om fysiek bijeen te komen, dat wij elkaar en onze zondagse vieringen moeten loslaten! Gelukkig beschikken we tegenwoordig over gebruiksvriendelijke digitale technologie die ons toelaat bijeen te komen en veilig met elkaar in gesprek te gaan. Het eerste gevoel mag dan wat onwennig zijn, we raken daar wel overheen. Wij willen ervoor gaan!

Het evangelie van deze zondag is erg toepasselijk: de parabel van de wijze en dwaze maagden.

‘Zorg dat je tot diep in de (corona)nacht voldoende olie hebt om je lamp brandend te houden’... Een bezinnend gesprek over de lezingen (Wijsh. 6, 12-16 en Mt 24: 42a-44) en een paar gebeden zullen onze lampen aanwakkeren.

Ides en Sabine’

Het initiatief is meteen een schot in de roos: minstens 50 leden nemen deel, alleen of met twee. Na het meedelen van enkele praktische instructies (want voor verschillende onder ons is dit een eerste kennismaking met dit medium) en instrumentele pianomuziek, starten we de viering met het gekende lied van A. Malfliet en K. Gelaude ‘Gegroet en Gezegend’. Na het openingsgebed (tekst van K. Gelaude), geeft Ides toelichting bij de lezing aan de hand van drie verschillende interpretaties:

1. Het evangelie van de dwaze en wijze maagden is een geliefkoosd evangelie in het Calvinisme. Het verdeelt de wereld in schapen en bokken, en het hiernamaals in hemel en hel. We moeten, zoals de wijze maagden, ons geloof onderhouden om voortdurend klaar te zijn voor de laatste dag die niemand voorspellen kan. God zal op dat moment de trouwe gelovigen binnenlaten in de hemel, maar hen die oppervlakkig leven uitsluiten. Dit roept wel vragen en weerstand op...
2. Karel Staes herleest het evangelie zoals het door Matteüs is geschreven omstreeks 90 n.C. In die tussentijd hebben de Joden Jezus verworpen en daarna zelf vervolging gekend en is hun tempel verwoest. Matteüs richt zich telkens opnieuw tot de Joden, om hen alsnog tot inkeer te brengen. De dwaze meisjes staan volgens Karel Staes dus voor de Joden, en de olie voor de leer van Jezus. Het evangelie zou dan een soort ultieme oproep aan de Joden uit die tijd zijn om Jezus en het evangelie te aanvaarden, en een waarschuwing voor een definitieve kloof die tussen Joden en Christenen zou kunnen groeien als ze die oproep in de wind zouden slaan.
3. De eerste Christenen geloofden dat Jezus snel zou terugkomen en dat het einde der tijden nabij was. Ook van dat ongeduldig wachten op de terugkomst van Jezus is deze tekst doordrongen: gelovigen staan voortdurend klaar om hem te verwelkomen en met hem het paradijs in te trekken.

Na deze korte toelichting en een vleugje muziek (cellosonates van Bach) is het aan de deelnemers om, zonder discussie, met elkaar te delen wat hen in deze tekst aanspreekt, dwars zit, of net energie geeft. Een tiental leden delen op die manier hun ervaringen en brengen nieuwe rijkdom binnen. Marcel verduidelijkt dat Matteüs hier 2 verhalen samenbrengt: enerzijds, de gewoonte dat meisjes op een bruiloft met fakkels de bruidegom tegemoet gaan en anderzijds, het feestelijk ontvangen in het Rijk Gods. Wees waakzaam, maak je gereed (betekenis van de olielamp). Jef brengt de toelichting uit Kerk & Leven in. De interpretatie ligt hier op ‘klaar zijn’ VOOR iets (voor elkaar) eerder dan MET iets (met het geloof). Jan ziet in de parabel Jezus als bruidegom en interpreteert de dwaze meisjes als ‘de gemiste ontmoeting met Jezus’.

Ides licht toe dat de houding van de 'wijze maagden' die hun olie niet willen delen met hun onfortuinlijke vriendinnen niet erg evangelisch klinkt. De eerste voorgeschreven lezing voor vandaag, uit het boek Wijsheid (6: 12-16) klinkt in dat opzicht veel genereuzer: als de olie staat voor wijsheid, voor inzicht, voor spiritualiteit, dan hoef je die niet ver te gaan zoeken en zeker niet te kopen: ze zoekt je zelf op, ze wordt jou geschonken, als je er maar wil voor open staan. Ria leest voor ons de lezing en beklemtoont dat deze tekst haar meer moed inspreekt.

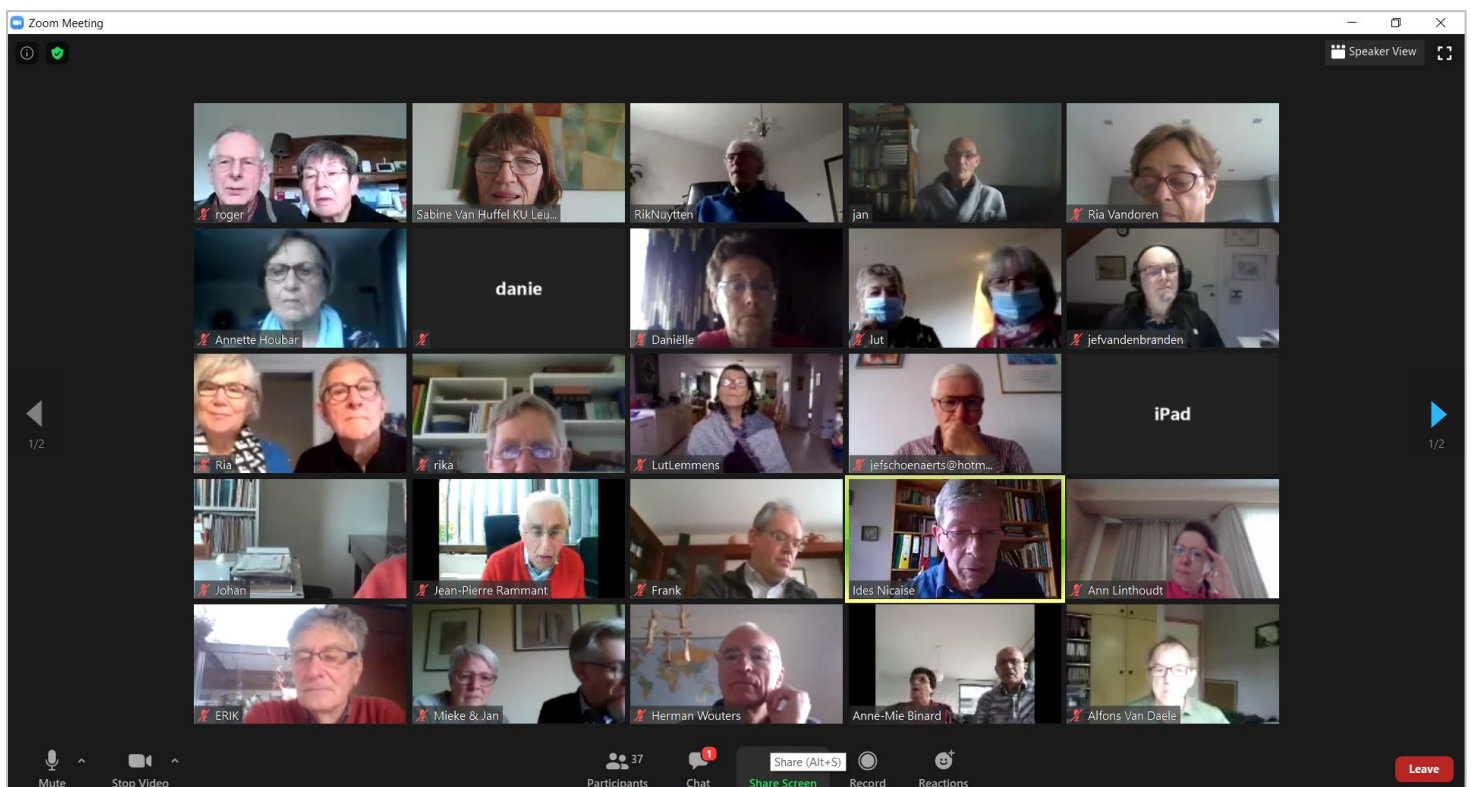
Ann bedankt de initiatiefnemers voor de olie die ze krijgt via deze Zoom-viering: het interactief delen en gemeenschap vormen voelt beter aan dan het volgen van een livestream misviering. Tenslotte deelt Jacques die er niet in slaagt zijn stem hoorbaar te maken zijn mening via de chat. Rik leest het bericht voor: "je kan maar licht zijn voor een ander, wanneer je voor je innerlijke energie zorgt, je geregeld naar binnenkeert en op zoek gaat naar je innerlijke stem."

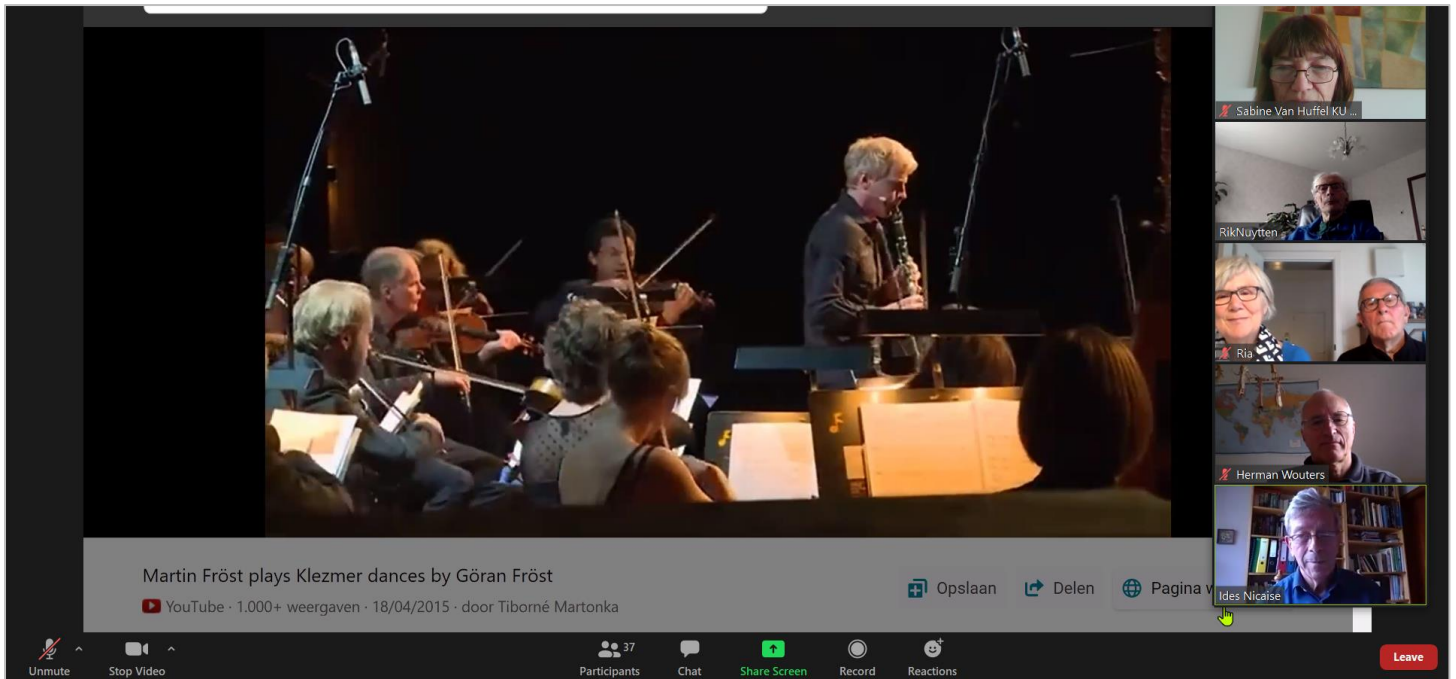
Sabine leest het evangelie voor en als afsluiting luisteren we naar het toepasselijk lied Wakend uitzien (K Gelaude en A Malfliet). Hierna krijgt iedereen nog de mogelijkheden om voorbeden te formuleren. Sabine steekt haar handje omhoog en bidt: "In coronatijd is me heel duidelijk geworden dat gemeenschapsvorming en ontmoeting het belangrijkste is in onze geloofsbeleving. Geloven doe je echt niet alleen, we hebben elkaar nodig om onze geloofsweg te gaan met vallen en opstaan. Laten we bidden voor onze kapelgemeenschap dat ze creatief blijft zoeken naar nieuwe wegen om de gemeenschap bijeen te houden in alle omstandigheden en speciaal in deze lockdown."

Een vijftal andere voorbeden volgen: we bidden in het bijzonder voor bewoners in de woonzorgcentra die in deze coronatijd zwaar lijden onder de eenzaamheid. Ria sluit af met het slotgebed (van K. Gelaude). Ten afscheid bekijken we een fragment van Martin Fröst die 'Klezmer dances' van zijn broer Göran Fröst speelt.

Na 45 minuten is de viering afgelopen en wisselen we kort uit. Het ijs is gebroken, dit smaakt naar meer. Dit was onze eerste Zoom-viering maar beslist niet de laatste! Hier volgen nog enkele screenshots, genomen tijdens de Zoom-viering.

Ides en Sabine

Enkele reacties op de eerste Zoom-viering

Het berichtje van Ann Linthoudt hieronder vat een tiental reacties samen die we vandaag hebben gekregen, ondanks de kinderziektes. We leren ook bij op technisch vlak: volgende keer kunnen we nog enkele bugs uitschakelen. Maar nu hebben we wel verwachtingen losgeweekt ...

Ides

*Hallo,
 Hoewel ik filosofen fontein al een tijdje ken
 en op jullie mooie website een beetje volg wat er gebeurt
 en ik deugd had van de e bubbels in de eerste lockdown ...,
 de Zoom-viering van deze ochtend heeft mij veel deugd gedaan ...,
 ik vond het perfect ...,
 ik was ontroerd door zoveel warme vriendelijke mensen - vrienden...,
 die zoveel 'olielampjes' meebrachten.
 Succes ermee en ik zoom volgende week zeker opnieuw mee!
 Ann*

Beste Ides, Sabine, Marcel en Rik,

Bedankt om het ijs te breken wat de Zoom-vieringen betreft. In deze versnipperde, uitgerafelde tijden is elke poging tot verbondenheid hartverwarmend.

Na enkele dagen bezinken, deel ik graag mijn ervaringen van zondag met jullie.

Het grote aantal deelnemers, veel meer dan ik had verwacht, toont hoe welkom het initiatief is. Ook de prachtige brief van Marcel aan ons, tochtgenoten, zal zeker al vaak gelezen zijn en ervoer ik als een onmisbaar teken van verbondenheid.

Wat déze Zoom-viering betreft:

- De gekozen teksten waren prachtig, een aanzet om verder bij stil te staan. Daarbij vond ik het heel helpend dat de vieringen al vooraf in het archief komen.

- Deelnemen bleek helemaal niet zo moeilijk gezien de vele deelnemers.
- Het geheel 'dirigeren' als voorganger leek me niet zo eenvoudig. (Ik voelde me er als eventuele kandidaat voorganger wel wat door geïntimideerd): hoe laat je iedereen aan het woord, hoe hou je overzicht, hoe hou je de technische aanwijzingen op de achtergrond en de ritus op de voorgrond?
- De kwaliteit van de muziekfragmenten was niet goed, hoe kan dat opgelost worden (met live-muziek?)
- Hoe maak je er een ritus van die tot inkeer brengt, de technische vormgeving (de vele gezichtjes bijvoorbeeld, zoeken naar de juiste 'knop') werkt de concentratie niet in de hand.
- Bij de interactie over de betekenis van de teksten had ik soms een gevoel van 'gespreksgroep'.

Maar dit is de enige vorm van samen vieren die nu mogelijk is, voortdoen?

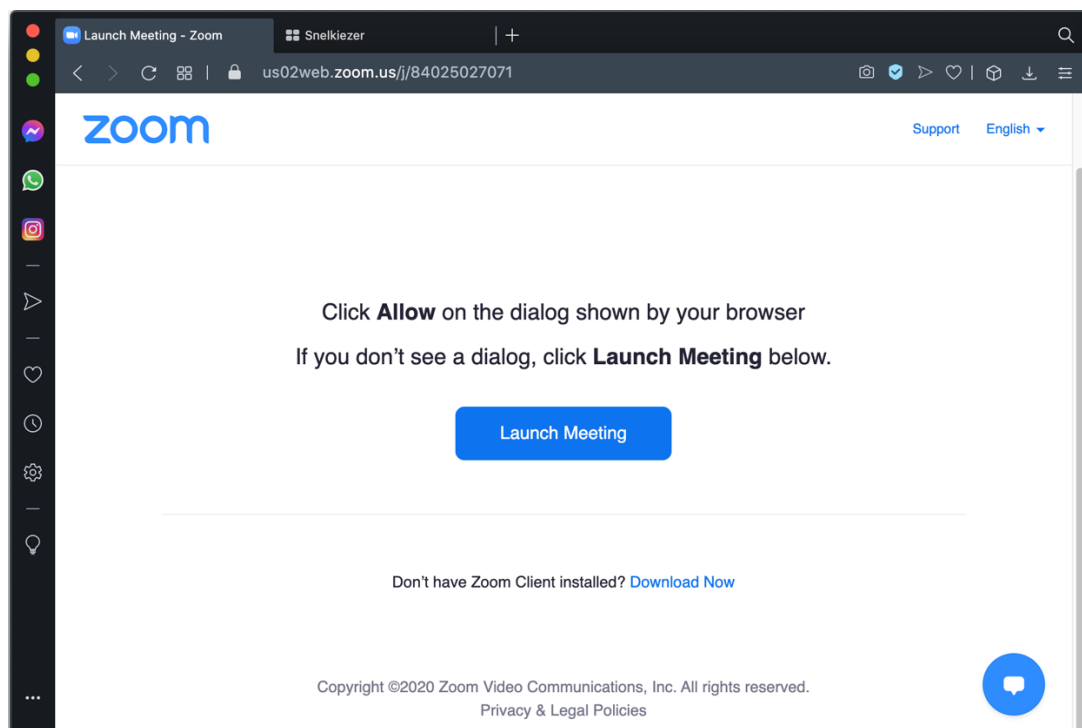
Van harte,

Ria Verschueren

Zoom voor beginners

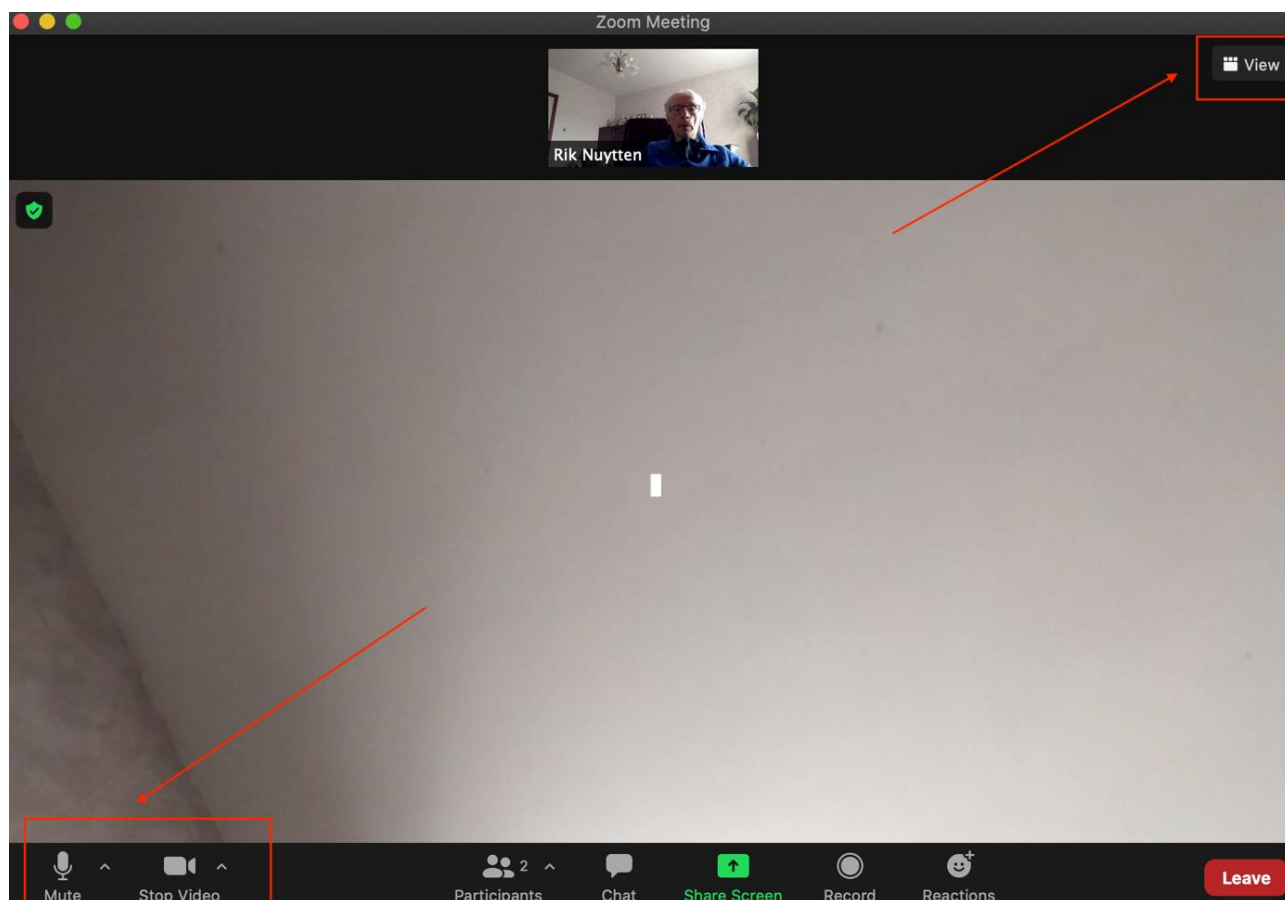
In een tijd waarin knuffels een uitzondering zijn, en zelfs ontmoetingen in levenden lijve erg beperkt zijn, weten we meer dan ooit het vernuft van digitale communicatie te waarderen. Zoom is op korte tijd één van de meest populaire hulpmiddelen geworden, ook voor leken in het computervak. Je kan ermee tegelijk met tientallen mensen vergaderen, elkaar zien en dialogeren. Ook onze eerste poging met een interactieve zondagse Zoom-viering smaakt naar meer, ondanks enkele kleine beperkingen. Eén beperking is dat Zoom informatie in het Engels is, en soms niet helemaal up to date, omdat de ontwikkelaars het programma heel snel aanpassen.

Hoe begin je eraan? De eerste stap is gewoon een muisklik. Je hoeft het Zoom-programma niet eens op je pc, tablet of smartphone te hebben. Je ontvangt per email een uitnodiging met daarin een hyperlink (een tekst die onderlijnd is). Op het afgesproken tijdstip klik je op de link en beland je op een webpagina van Zoom, waar je gevraagd wordt of je de bijeenkomst wil openen ('launch meeting').

De Zoom cliënt moet je niet installeren, tenzij je zelf video conferenties met Zoom wil maken. Je krijgt de keuze om naar de bijeenkomst te gaan via Zoom of via je browser. Die laatste optie (browser) is de eenvoudigste. Dan moet je je naam invullen, bevestigen dat je de 'computer audio' wil gebruiken, toelating geven om je computercamera te gebruiken, en klaar is Kees!

Normaal gezien beland je dan in een 'wachtkamer' tot de gastheer/-vrouw van de bijeenkomst je binnenlaat. Onderaan links op je scherm zie je een microfoontje en een camera. Als daar een rode streep door loopt staan die af. Met een eenvoudige klik kan je ze aanzetten. Bovenaan rechts op je scherm staat een vakje 'view': daarmee kan je wisselen tussen 'speaker view' (dan zie je alleen de person die aan het woord is) en 'gallery view' (dan zie je alle deelnemers tegelijk - soms op meerdere schermen). Je kan ook de andere toeters en bellen eens uitproberen: al doende leert men.

Er zijn wel enkele belangrijke tips om een online ontmoeting goed te laten verlopen – zeker als er veel deelnemers zijn:

Vermijd alle onnodige omgevingsgeluiden:

- Gebruik nooit Zoom op meer dan één toestel in dezelfde ruimte, anders krijgt de hele groep vreselijke echo's te horen.
- Zet andere toestellen die in dezelfde ruimte staan en geluid produceren uit (vaatwasmachine, tv, radio, telefoon, stofzuiger, microgolf, ...).
- Sluit indien nodig je raam. Vogelgeluiden komen via je computer veel sterker over in de vergadering dan in je eigen oren.
- Vermijd het typen op je klavier, het schuiven met papieren... tijdens het gesprek.
- Indien er toch achtergrondgeluiden zijn die je niet kan uitschakelen, gebruik dan een 'headset' (= hoofdtelefoon met bijhorende micro). Als je dan niets meer van de vergadering hoort, moet

je je audio-instellingen aanpassen, of gewoon even de vergadering verlaten en opnieuw aansluiten.

Spreek zo weinig mogelijk door elkaar tijdens de bijeenkomst:

- Het is de gewoonte dat er zo weinig mogelijk micro's tegelijk aan staan. Zet je micro enkel aan op het moment dat je zelf spreekt, en zet hem nadien terug uit. Je zal altijd de anderen blijven horen.
- Spreek nooit met twee personen tegelijk, anders hoort men geen van beiden.
- Als er veel deelnemers zijn, is er gewoonlijk ook een 'moderator', die je beurtelings het woord geeft. Je vraagt het woord door je hand op te steken: hetzij je eigen hand, hetzij het 'digitale handje'. In het Zoom-scherm, onderaan rechts, klik je op de knop 'reactions' en dan zie je o.a. een geel handje verschijnen. Klik daarop (meermaals indien nodig) totdat je het woord gekregen hebt, en zet het nadien indien nodig af.
- Je kan ook schriftelijk tussenkomen. Onderaan in het midden staat een icoontje 'chat': als je daarop klikt opent zich een wit kadertje waarin je commentaren of vragen kan neerschrijven. Dat is handig als je de flow van het gesprek niet wil onderbreken maar toch een inbreng wil doen - of wanneer je micro het laat afweten.

Ten slotte nog een paar tips in geval van kleine probleempjes:

- Als je Zoom niet gewend bent, is het raadzaam om minstens een kwartier vóór het begin van de bijeenkomst aan te sluiten. Dan kan je wat testen, en indien nodig de gastvrouw/-heer om assistentie vragen.
- Als je audio het niet doet: klik op het pijltje naast je micro-icoontje, en vervolgens op 'audio settings' (= audio-instellingen). Kijk even na wat de mogelijke oorzaken zijn (volume staat te laag, of je gebruikt niet de juiste micro/luidsprekers - enz.).
- Als je camera het niet doet: analoog, met het pijltje naast je camera-icoontje.
- De chat-functie werkt ALTIJD. Je kan dus schriftelijk om hulp roepen: er is altijd wel iemand in het gezelschap die een goede tip kan geven.
- Je raakt niet binnen in Zoom: bel de gastvrouw/-heer per telefoon om hulp, of stuur hem/haar een mailtje.

Heb je de smaak te pakken? Installeer dan gratis Zoom op je pc. Het is een fluitje van een cent: je zoekt 'download Zoom' in je browser en je belandt vanzelf op de juiste website. Zoek naar de juiste gratis versie (afhankelijk van je toestel: windows, mac ...) en klik op download. Vervolgens voer je het gedownloade bestand uit ('open') en volgt de instructies. Het duurt een paar minuutjes. Vanaf nu ben je zelf ook gastvrouw/-heer.

Laat je niet vangen door de commerciële berichten van Zoom, blijf gewoon de gratis versie gebruiken, en weersta aan de verleiding om je bankkaart boven te halen!

Ides en Rik Nuytten

Opstarten van de zondagse Zoom-vieringen, online en interactief!

Nu in deze barre tijden geen nabij contact meer mogelijk is, en zelfs de huis-tuin-en wandel-vieringen forfait moeten geven, is er op zondag 8 november een eerste poging gewaagd om via Zoom te vieren. Zoals velen onder jullie weten werd die eerste poging met Ides als dappere voorganger, druk bijgewoond. Met veel dank aan Sabine en Ides voor het lef en de stimulans om het ijs te breken.

Dat geeft moed om op deze weg verder te gaan.

Vanaf zondag 22 november en zeker tot januari 2021 zullen we Zoom-vieringen organiseren.

Om dat alles te vergemakkelijken willen we meer mensen bij dit experiment betrekken. Wij zijn Jef Schoenaerts, Jef Van den Branden, Ria Vandoren en Ria Verschueren. Wij vormen een soort van subgroepje van de werkgroep liturgie (die gevraagd wordt om hierbij als klankbord te fungeren).

We zouden graag groepen van mensen verzamelen die door de voorgangers van dienst kunnen aangesproken worden om groepsgewijs, met zijn tweeën, drieën, vieren, een viering voor te bereiden.

Het is hierbij de bedoeling om de geesten vrij en uitbundig te laten waaien: we willen zeker niet alles meteen in een keurslijf dwingen, maar juist het experiment bij dit nieuw soort van viering aanmoedigen.

Wat hebben we nodig?

- In de eerste plaats **voorgangers**: voor 29/11 en 13/12 worden nog voorgangers gezocht. Wie bv uit de groep voorgangers, werkgroep liturgie of ... voelt zich aangesproken?
- Ook een groep **technisch en ICT**-bekwame mensen om het Zoom-gebeuren te begeleiden. Het is de bedoeling dat de voorganger-groep zich hiermee totaal niet moet bezighouden. Een draaiboek zal voorzien worden. Jef Van den Branden, Ides Nicaise en Rik Nuytten willen dit al doen, maar hoe meer zielen, hoe meer vreugd.
- 'Last but not least' mensen die met **inhoudelijke inbreng** de voorgangers willen bijstaan, door mee na te denken, interpretatie, gebeden, teksten, muziek aan te brengen. Marcel zal daarbij ook beschikbaar zijn.

Om uw medewerking aan te bieden of reacties en bedenkingen mee te geven, kan U best antwoorden via het speciaal ontworpen **eigen mailadres van de werkgroep 'open kerk'-momenten**: openkerk@filosofenfontein.be.

Met dank van tevoren,

De twee Ria's en de twee Jeffen

Deze oproep en warme uitnodiging tot medewerking werd ook per mail verspreid. Een uitnodiging voor deelname aan de eerstkomende Zoom-viering op zondag 22 november werd ook reeds per mail verzonden. Daarin kan u meer uitleg vinden over het evangelie van die zondag: Het Laatste Oordeel. We willen over deze tekst in dialoog gaan door ook jullie gedachten hierover te beluisteren. Dit kan gewoon op het moment zelf door tijdens de Zoom een teken te geven dat je aan het woord wil komen, maar je mag - graag zelfs - ook op voorhand doorgeven dat je daar een gedachte over wil delen. Doe dit dan via een mailtje naar Herman Wouters, de voorganger van dienst: h.wouters@worldonline.be. Ook de link om te kunnen deelnemen staat in die mail.

U zal elke zondag op [de website van Filosofenfontein](http://de.website.van.Filosofenfontein) een link kunnen vinden om in te loggen voor de Zoom-viering van die dag. Je kan best even voor 10u30 inloggen.

Maar het zou fijn zijn als je al op voorhand zou willen doorgeven dat je aanwezig zult zijn via een mail naar info@filosofenfontein.be.

Een open brief: Opnieuw Kerk zijn in de huiselijke kring

Jezus zei: 'Waar twee of drie vergaderd zijn in mijn Naam, daar ben Ik in hun midden'.

Jezus zei eveneens: 'Doe dit tot mijn gedachtenis'.

In het licht van deze twee woorden kan ik midden deze coronatijd zijn Tegenwoordigheid elke morgen nieuw ervaren. Laat ons onderling één zijn in zijn Naam. 'Ook al ben je alleen', zeiden de woestijnvaders uit de vierde eeuw, 'dan nog kan je één zijn in zijn Naam'. Verenig in jou de twee: 'lichaam en ziel', of nog de drie: 'geest, ziel en lichaam', en roep Hem dan aan, bij zijn Naam: 'Jezus! Zoon van God! Heer Jezus Christus, ontferm u over ons'. Dan biedt Hij zich aan en is Hij aanwezig, verzoenend. In de nieuwe Katechismus van de Katholiek Kerk (KKK) ontdekte ik onlangs in het hoofdstuk over het huwelijk een laatste paragraaf gewijd aan de Ecclesia Domestica, 'de huiselijke kerk'! Het gehuwde koppel vormt op zich reeds volledig 'de Kerk'. Daarbij wordt verwezen naar de priesterlijke waardigheid die elke gedoopte bij zijn of haar doopsel ontvangt.

Laten we dit opnieuw, of wellicht voor het eerst, ten volle beseffen. Neem dan wat brood, herinner je zijn gebaar, breek, in alle stilte, het brood in gedachtenis aan Hem, aan zijn overgave tot in de dood, aan zijn liefde die alles vergeeft. Beschouw het gebroken brood in het bord en dank God voor Jezus' liefde tot het uiterste toe. Neem dan en eet hiervan en deel in zijn liefde. Blijf in stilte God danken, zegenen, vieren. De Gave Gods is in ons midden. Je hebt gedaan wat Hij gezegd heeft dat we in zijn naam als hernieuwde gedachtenis uitgenodigd worden te doen. Verblijf in die geest en weet je vereend met Hem, de hele dag.

Sommigen zullen zich vragen stellen: mag dat? kan dat? hoe zit dat theologisch in elkaar? Welnu, de coronacrisis maakt dat we dingen herontdekken. We zijn door ons doopsel allen - vrouw en man - priesters. Het gebaar van 'het gebroken brood in één of ander huis' staat opgetekend als een gewoonte van de eerste Kerk, in het tweede hoofdstuk van de geschiedenis van de Kerk, de Handelingen van de Apostelen (Hand 2,42v.).

We moeten wel vaststellen dat men ons op die manier niet heeft leren bidden. Daarin zijn we onvoldoende traditiegetrouw geweest. Wat is ervoor nodig om dit te doen?

Het geloof in Jezus' Naam. De herinnering aan zijn gebaar. De eensgezindheid, persoonlijk en onder personen, in de kleinste kring eerst: 'Twee of drie vergaderd in mijn Naam'. Wat is daarbij uit den boze? Ruzie, ongelijkheid, onrechtvaardigheid, bitsige woorden, opdringerigheid, machtswellust ... Op je gsm kun je 'de lezingen van de dag' opvragen. Je kunt daarmee beginnen. Hou één woord over. Herhaal het tot je het van buiten kent. Stel je even de vraag: 'Wat zegt God mij nu, doorheen deze tekst?' Weet je verbonden met de hele wereld want diezelfde 'lezingen van de dag' worden vandaag in Vietnam en in Chili voorgelezen, in Congo en in Canada. Ook in de eenzaamheid ben je stevig kerkelijk verankerd dankzij Gods Woord en door het testamentair gebaar te stellen van Jezus. De crisis doet ons groeien. Groeien gebeurt onder meer door je wortels indachtig te zijn. Hoe dieper de wortels in de grote Traditie steken, hoe breder jouw kruin als vanzelf zal uitgroeien. Drink aan de Bron, heb vertrouwen, voed jouw hoop, blijf wandelen in de liefde.

Gods zegen over elk van jullie. Vrede in Jezus' lieve Naam,

29 oktober 2020

br Benoît Standaert osb

Mijmeringen van een kapelganger

Black lives matter

Beste kapelgenoten,

We mogen dankbaar zijn met een degelijke, zelfs geëngageerde openbare omroep.

Jaren geleden woonden Vik en ik in de Verenigde staten en zochten we tevergeefs naar een televisiezender zonder of met weinig reclame.

Na lang zappen vonden we iets dat erop geleek, maar een groot deel van hun tijd besteedden ze aan bedelen voor geld, want de zender werd niet gesubsidieerd.

Vorig weekend, op zaterdag 7 november, toen eindelijk overduidelijk werd dat Joe Biden, de kandidaat van de Democraten gewonnen had, gaf de zender Eén van de VRT de film 'The Color Purple', als eerbetoon aan de Amerikaanse zwarten, die al hun hoop hadden gesteld op deze overwinning.

Toch had de VRT deze film geprogrammeerd voor duidelijk werd wie zou winnen.

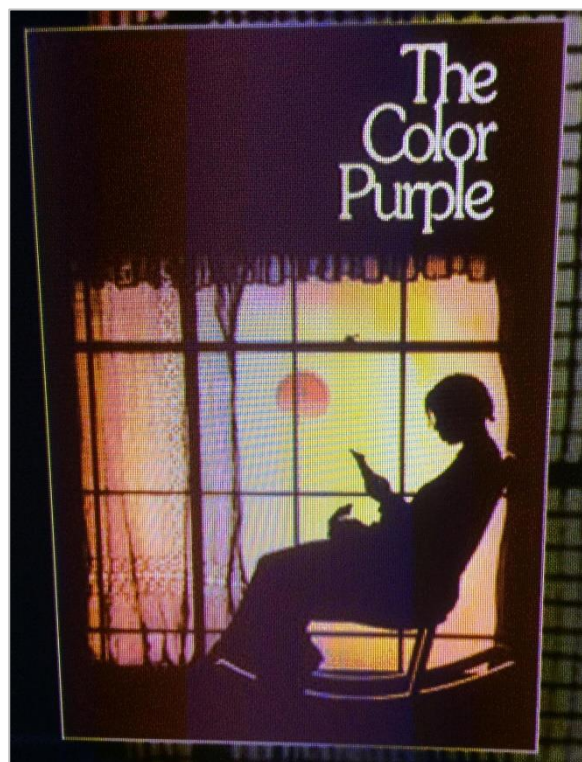
Ook zij hadden zeker geduimd op deze uitslag, en indien het niet zo zou aflopen, dan was het maar bedoeld als aanklacht tegen de slechte behandeling van deze mensen, die ooit als gevangenen, geketend in een schip de woelige oceaan moesten oversteken (en niet vrijwillig, met de hulp van mensenhandelaars) en later verkocht werden als vee op de slavenmarkt in de zuidelijke staten op weg naar een vreselijk, mensonwaardig bestaan.

Vaak heb ik al gedacht, ze zouden hun zwarte bevolking moeten pampieren als compensatie voor wat hun voorouders is aangedaan. Maar integendeel ...

Alice Walker, een zwarte schrijfster, schreef dit boek in 1983 en reeds in 1985 maakte Steven Spielberg, de regisseur die later ook de slechte behandeling van andere bevolkingsgroepen aanklaagde, deze prachtige film. Waarschijnlijk was dit mijn derde keer, maar naarmate je ouder wordt en de actualiteit verandert, zie je de film met andere ogen.

Het onrecht dat aan de vrouwelijke hoofdpersonen wordt aangedaan is ook voor de kijker die nadenkt, bijna fysiek ondraaglijk. Je wordt er opstandig van, en het is waarschijnlijk geen fictie. De fysieke, maar vooral de psychische mishandelingen kwamen zeker voor in het Amerika van de eerste helft van de twintigste eeuw, misschien niet allemaal bij die ene vrouwelijke hoofdpersoon, maar in de ontwrichte maatschappij in zijn geheel.

Toch valt het op, dat het in de film zelden de blanken zijn die de hoofdpersonen het leven onmogelijk maken. Het zijn hun eigen vaders en echtgenoten. Dit is juist zo schrijnend. Maar ze doen dit in navolging van de blanke heersers en omdat een vrouw - laat staan een zwarte vrouw in het begin van de twintigste eeuw - niets waard was en door de gefrustreerde zwarte mannen als persoonlijke slavin werd mishandeld.

Het grootste onrecht dat aan de hoofdpersoon Celie wordt aangedaan is het verstoppertje van de troostende brieven van haar zus Nettie, die wat meer geluk heeft in het leven. Celies bullebak van een man verstopt ze puur uit leedvermaak, hij wil zijn vrouw niet dat beetje geluk gunnen.

De film wordt vaak geadverteerd met dit beeld: dankzij zangeres Shug, eigenlijk een hoertje, ontdekt Celie eindelijk een pak ongeopende brieven en kan ze beginnen lezen en dromen van een betere wereld en een beter leven voor haarzelf.

De slavernij is dan al wel sinds 1865 officieel afgeschaft, maar zelfs nu in de 21e eeuw worden de nakomelingen van de vroegere slaven nog gediscrimineerd, fysiek en mentaal mishandeld. Daar zien we wekelijks het bewijs van in het journaal.

Het viel mij op dat wij hier in Europa zo meeleefden met de Amerikaanse verkiezingen. In de weinige ontmoetingen die ik (in openlucht en met de fiets) had in de week die volgde, deelde ik mijn 'euforie' met verscheidene dames. Hopelijk waren de Vlaamse heren ook zo opgelucht, dat de man die de wereldvrede en het welzijn van zijn landgenoten verstoortte, verslagen was.

Als besluit herhaal ik de vreugdekreet van één van de demonstranten:

"De goedheid heeft de slechtheid overwonnen".

of een meerderheid van de kiezers heeft ervoor gezorgd dat de rechtvaardigheid waarvoor Jezus steeds ijverde, de wereld weer een beetje op het rechte pad bracht.

Tekst en foto: Daniëlle Auwaerts

Laten we een e-kaarsje branden voor al de mensen die op een of ander manier getroffen worden door de corona.

Dat zijn enorm veel mensen:

- Zij die ziek worden en in de kliniek belanden
- Zij die deze mensen met veel liefde verzorgen, maar op de tippen van hun tenen lopen
- Zij die hun job niet meer kunnen uitvoeren en daardoor in problemen geraken
- Zij die eenzaam zijn bij gebrek aan sociale contacten
- Zij die eenzaam sterven en zij die achterblijven
- Zij die nog niet vernoemd werden, maar toch ook lijden onder deze bizarre situatie.

Laten we een steun voor hen zijn met een babbel, een klein gebaar, een helpende hand.

Laten we in de adventsperiode het licht en de warmte van een vlam doorgeven aan elkaar.

Jacqueline

Adventskaarsen Amnesty

Beste kapelgenoot

Zoals elk jaar organiseren we een kaarsenverkoop ten voordele van Amnesty International. Gezien deze verkoop dit jaar niet in de kapel kan doorgaan, is onze aanpak dit jaar een beetje anders.

We gaan als volgt te werk:

Je bestelt de kaarsen bij mij per mail.

Je hebt keuze tussen drie soorten:

- Witte en ivoorkleurige adventskaarsen aan 6 € per stuk
- Glaskaarsen aan 8 € per stuk (zie foto hiernaast).

Stuur mij aub een mailtje met info betreffende:

- Welke kaarsen je wil
- Hoeveel
- Wil je ze thuis geleverd of kom je ze bij mij ophalen?

Indien dit laatste het geval is heb ik jouw adres en telefoonnummer nodig.

Indien je ze zelf bij mij wil komen ophalen kan dat ook. Per mail kunnen we dan afspreken wanneer dat kan. Mijn adres is: Erasme Ruelensvest 135, 3001 Heverlee.

Wil je eventueel meehelpen met het leveren van de kaarsen?

Hopelijk houdt deze wat moeilijkere regeling je niet tegen om toch een bestelling te doen en zo het belangrijke werk van Amnesty International te steunen.

Gelieve vlug te reageren als je de kaarsen tijdig wil hebben.

In ieder geval bij voorbaat oprechte dank!

Lut Saelens

lutsaelens@telenet.be

0477/282649

Op e-pero bij Anne-Lieze

Thomas' remedies tegen verdriet.

Dominicaan Augustinus Aerssens gaat te rade bij zijn middeleeuwse medebroeder Thomas van Aquino (1225-1274), die vijf remedies biedt tegen verdriet.

Tot mijn grote verrassing vond ik dit artikel in de laatste nieuwsbrief van de Nederlandse dominicanen. Wat een wijsheid en psychologie 'avant la lettre'!

1. Gun jezelf een genoeg!

Genoegens kunnen verdriet verlichten en zelfs verdrijven.

Doe dus iets wat je leuk vindt en wat plezier geeft, binnen het mogelijke en het verantwoorde natuurlijk. Eet dus een stukje chocolade, kijk naar die ene film op Netflix of ga een wandeling maken door dat prachtige herfstbos. Laat de aantrekkingskracht die je in het verdriet 'sleept', zich liever richten op iets wat plezier geeft. Zorg voor goede afleiding.

2. Huilen geeft verlichting

Thomas meent, dat iets wat pijn doet nog meer pijn doet, als we het in onszelf gevangen houden. De pijn laten 'ontsnappen' biedt verlichting. Huilen is een manier om het verdriet dat in ons zit, naar buiten te brengen. Houd je dus niet groot, maar geef er gerust aan toe!

3. Deel je zorgen

Verdriet wordt verlicht door medeleven van een vriend.

Thomas redeneert zo:

Ten eerste schenkt het verlichting, als je merkt dat een ander meehelpt de last van je verdriet te dragen, net zoals een zwaar gewicht samen gemakkelijker te dragen is.

Ten tweede, en dit noemt hij een betere reden: het medeleven van een vriend laat je zien, dat je door deze vriend geliefd bent. Dit geeft genoeg/plezier en zoals gezegd, schenkt dat verlichting. En het belangrijkste: deel je zorgen. Laat weten dat je het moeilijk hebt. Alleen dan kan de last samen gedragen worden.

4. Sta stil bij de waarheid van Gods liefde

Verdriet kan verlicht worden door het overdenken of het beschouwen (contempleren) van de waarheid.

Dat ultieme doel van het schouwen van God hebben we nog niet bereikt. Het is in tijden van verdriet moeilijk om over de waarheid te contempleren, maar Thomas redeneert dat ook de (nog) onvolmaakte beschouwing van de waarheid al geluk kan schenken.

5. Neem een bad en slaap goed

Thomas zegt dat verdriet het lichaam tegenwerkt in wat het zou moeten doen.

Wanneer je je lichaam dus helpt om weer te doen wat het zou moeten doen, bied je daarmee weerstand tegen het verdriet. Dit kan door te rusten en zo je lichaam weer op kracht te laten komen. Slaap en een bad (of een warme douche natuurlijk) kunnen daarbij helpen. Ze bieden niet alleen rust, maar ze voelen ook prettig aan voor het lichaam en horen daarom bij de genoegens of het plezier van de eerste aanbeveling.

Thomas spreekt dus niet over het elimineren van verdriet, maar over het verlichten ervan.

Verdriet en pijn horen bij het leven van de mens.

Dat betekent dus zelf actie ondernemen, waar dat kan. Thomas van Aquino reikt ons vijf manieren aan, die simpel, concreet en praktisch zijn. Ook 700 jaar later zijn ze nog actueel!

Eerlijk gezegd, had ik enkele van deze tips niet verwacht van een pater, maar, ik ben er heel blij om.

Een lekker lavendelbad nemen is een waar genoegen.

Mogen huilen bij een vriend of vriendin kan echt wel deugd doen.

Dat jezelf actie moet ondernemen is duidelijk.

Met dank aan pater Augustinus.

Anne-Lieze

NB: Je kan nog meer lezen in de nieuwsbrief van 10 november van de Nederlandse dominicanen.

Speciale treinreis-ervaring met de coronamaatregelen

De trein naar de Panne komt aan en ik zoek me een plek in de wagon waar ook fietsen meekunnen. Er zitten al enkele reizigers aan beide zijden van de wand, maar er is voor mij nog gelukkig een plaats met de nodige afstand.

Tegenover mij komt een dame zitten, mondmasker op haar kin en telefonerend. Ze zegt tegen de persoon aan haar gsm dat ze nu in Gent is en dat dat mondmasker haar kl*** kan kussen.

Ik heb net op de VRT-nieuws-app gelezen dat Mia Doornaert de mensen, die ze tegenkomt, erop wijst indien die hun masker niet goed dragen en dat ze meestal een sneer terug krijgt.

Ik ben natuurlijk Mia Doornaert niet en aarzel een hele tijd. Maar dan zeg ik toch tegen die mevrouw dat ze haar masker goed moet dragen. De dame heeft enkele tatoeages op beide handen en een piercing naast haar oog. Haar handtas zit in de grote plasticke boodschappentas, die naast haar op de grond staat.

Ze sneert me terug: "Die onnozele maskers. Ik doe wat ik wil". Ik antwoord dat ik mijn mondmasker niet voor mezelf draag maar om haar te beschermen. "Ach ik ben positief getest en ik heb in de kliniek gelegen", is haar reactie. Een man, enkele zitjes naast haar op veilige afstand, komt tussen en zegt dat ze een boete kan krijgen van 250€. "Ik heb nog nooit boetes gekregen en daarbij ik betaal die toch niet" repliceert ze.

Het is een tijdje stil. De andere passagiers in de coupe tokkelen verder op hun smartphone.

Dan zeg ik, ik ben tenslotte 65 jaar: "Mevrouw, ik ben risicopatiënt en uw masker dient om mij te beschermen."

"Oh meneer, had dat onmiddellijk gezegd." Ondertussen trekt ze haar masker over haar mond en neus. "Sorry."

Wanneer ze een paar haltes verder uitstapt, bedank ik haar. Ze antwoordt: "Nogmaals sorry hoor, meneer."

Herman Wouters, senior treinreiziger

Een ingekorte versie van dit stukje verscheen in de Metro-krant van 26 oktober in de rubriek Kiss@ride.

Vervolgverhaal over de kunstwerken van Simone Reynders.

Wandtapijt: Scarabee (1990 – 60x50cm)

<https://simone-reynders.be/index.html>

De scarabee werd in de Egyptische mythologie als een heilig dier beschouwd.

De Egyptenaren dachten dat de kevers spontaan uit mestballen ontstonden, omdat men toen nog niet wist dat de kever eieren legt in de mest en dat de larve in de mestbal verpopt en uitkomt.

In hiërogliefen staat de afbeelding van een scarabee voor de drie medeklinkers xpr, wat door egyptologen wordt vertaald als "ontstaan", "scheppen" of "transformeren".

De scarabee was verbonden met de god Chepri, van wie de naam uit dezelfde medeklinkers bestaat. Chepri was de god van de opgaande zon, die als het ware iedere dag een nieuwe zon schiep. De mestballen, die door de kevers worden gemaakt en voortgerold, werden, vanwege de ronde vorm, ook in verband gebracht met de zon, en hierdoor met Chepri.

PS: door haar intense verbondenheid met Egypte droeg de kunstenares Simone steeds zowel een halsketting als een ring met scarabee

Griet Vanden Berghe

Poets ..., wederom poets!

**We krijgen 'filters' van de overheid
om zelf ons mondmasker te maken...
Volgend jaar betaal ik ook zo mijn belastingen...**

**Dan stuur ik inkt en papier
en dan drukken ze het geld zelf maar af.... Voilà!**

Hoe zou het nog zijn met ... de beelden van de Kerststal?

Hoe zullen we dit jaar Kerstmis vieren, in deze barre tijden?

Wat zal toegestaan zijn? Welke bubbels mogen georganiseerd worden en welke bubbels geserveerd? Geen viroloog die er zich nu al over uit durft spreken. Laat staan een advies geven over een nog meer heikele kwestie:

Hoe moeten we dit jaar de Kerststal opstellen?

Wie wordt er toegelaten tot de stal?

Op welke afstand van elkaar en van de kribbe moeten de beelden staan?

Ik kan mij nochtans voorstellen dat de beelden op Filosofenfontein er een jaar lang naar uitkijken om weer hun vaste plaats naast het altaar in te nemen en de kerstperiode met ons mee te vieren. En nu worden ze brutaal geconfronteerd met de realiteit van de tweede coronagolf: er mag niet gevierd worden in de kapel. Het moet voor onze beelden aanvoelen als de corona-versie van 'er was geen plaats in de herberg'.

Welke opties hebben zij? Mee uitwijken met de rest van de gemeenschap en Kerstmis vieren in de kerk van de Jezuïeten? Gesteld dat de viering al zou kunnen doorgaan, houdt dit het risico in van een conflict met de lokale kerststalbubbel.

Ik vrees dat het voor onze beelden een eenzame kerst wordt. En - helaas - wellicht niet alleen voor de beelden van onze Kerststal, maar voor zovelen uit de bredere gemeenschap en de samenleving. Het bijzondere kerstkind van Filosofenfontein drukt onze verbondenheid uit met ieder van hen.

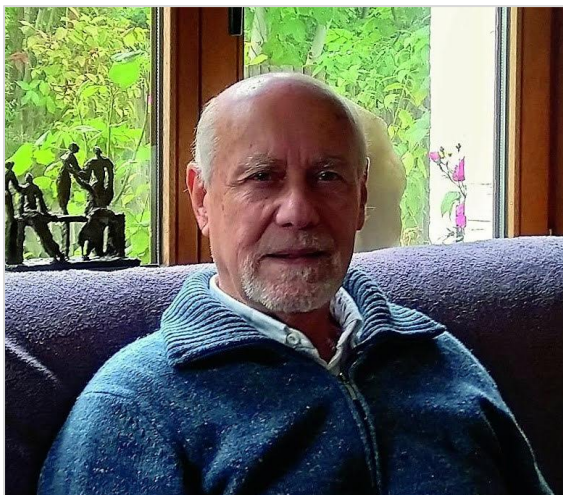

Er is rond het kerstverhaal nog veel meer dat dit jaar bijkomend overleg vraagt. Voor de engelenkoren is er gelukkig plaats genoeg aan de hemel, zodat ze zonder mondkapje kunnen zingen. Maar de herders in de velden zullen tijdig een uitzondering moeten aanvragen op de avondklok. En voor de 3 Wijzen maakt het tenslotte weinig zin dat ze zich op weg begeven. Zij vallen wel net buiten het samscholingsverbod van maximum 4 personen, maar het is weinig waarschijnlijk dat hun reis beschouwd kan worden als een 'essentiële' verplaatsing. Het eenvoudigste zal zijn dat ze hun hulde brengen via een Zoom-meeting. Dan hoeven ze ook niet naar de hemel te staren en de ster te volgen. Op de juiste link klikken volstaat.

Tekst en foto: Frank Cuypers

Informatie en interessante weetjes

Regenboog na diep verdriet, boek van Luk Bouckaert uit Oud-Heverlee.

Emeritus hoogleraar ethiek Luk Bouckaert schreef het boekje 'Regenboog na diep verdriet' in de vier seizoenen na het plotse overlijden van zijn echtgenote Rita Ghesquiere.

Het bevat een essay over verrijzenis, gedichten van zijn hand en illustraties van kunstenares Els Vermandere.

Ook zij ervoer het verlies van haar zoontje Rune. Het symbool van de regenboog, teken van blijvende aanwezigheid, verbindt hen.

Gedichten geven woorden aan mijn gevoelens. We konden geen afscheid nemen van Rita die na een hartstilstand en 2 weken coma overleed. Ik schrijf gedichten om mijn verwarde gevoelens te verhelderen en te begrijpen. Door het neer te schrijven, probeer ik een moment vast te houden. Het gedicht 'Ik ben er' bijvoorbeeld kwam zo tot stand. Ik was in Middelkerke en wandelde langs de zee. Plots voelde het alsof we weer samen liepen. Ik denk dat veel mensen zulke momenten beleven. Mijn verhaal is daar geen uitzondering in. Omdat in de spaarzame woorden van een gedicht zoveel meetrilt, ervaar ik poëzie ook als een vorm van bidden. Woorden zoeken die verbinden met het onzichtbare.

Aanwezigheidsverhalen

Door dat boekje komen mensen met hun verhalen naar mij. Ik heb veel gesprekken die er anders niet zouden komen, die het alledaagse overstijgen. Ik zou ooit een boek willen schrijven met al die aanwezigheidsverhalen. Ik heb het niet over verschijningen, maar over het gevoel van sterke aanwezigheid en verbinding. Onlangs schreef iemand mij: 'Mijn man zal volgende maand al 12 jaar gestorven zijn, maar we praten en denken er samen nog dagelijks over, dat zal altijd blijven'. Iemand anders had maar enkele jaren samen geleefd met haar echtgenoot. Na meer dan 40 jaar heeft ze nog altijd een diepe verhouding. Soms versterkt het gemis de verbinding. Voor Rita's overlijden vond ik het allemaal vanzelfsprekend en was ik meer met mijn werk bezig. Wanneer ik nu in huis rondloop, denk ik spontaan aan haar. Wanneer ik alleen eet, brand ik een kaarsje. In die zin leef je nog bewuster samen dan tevoren.

Menselijk verrijzen

Na Rita's overlijden ben ik de verrijzenisverhalen met andere ogen gaan bekijken. Vroeger kwam die verschijning van Christus nogal 'bovennatuurlijk' over. Het blijft moeilijk te bevatten. Nu zie ik de gelijkenis tussen mijn verhaal en de ervaringen van de apostelen. Zij moesten afscheid nemen van Hem op een krankzinnige manier. Het was de plotse vernietiging van hun messianistische droom. Daarnaast woog het schuldbesef. Ze hadden Hem allemaal op hun manier in de steek gelaten. Die verhalen leunen sterk aan bij wat ikzelf ervaar. Tegenover je partner voel je soms ook een soort schuldbesef. Je denkt: 'Ik had beter voor haar moeten zorgen. Had ik dat nu niet kunnen voorkomen?' Maar het zijn vooral de onverwachte ervaringen van aanwezigheid bij de apostelen die herkenbaar zijn. Het idee dat we door onze ervaringen met verrijzenis die van Jezus begrijpen,

vond ik bij de protestantse theologe Lytta Basset. Ze is haar zoon verloren door zelfdoding, wat voor haar erg moeilijk te verwerken was. Ze verwijst naar Paulus' eerste brief aan de Korintiërs (15, 13-16): 'Als de doden niet verrijzen, dan is ook Christus niet verrezen'. Die omkering van perspectief treft mij. Onze ervaring van gemis en aanwezigheid helpt ons het Jezusverhaal te begrijpen en omgekeerd, de ervaring van de apostelen helpt ons de eigen ervaring beter te duiden en te durven spreken van verrijzenis.

Regenboog

Op het moment dat Rita naar de intensieve zorg ging, vroeg de dokter: 'Zijn hier vrouwen die in verwachting zijn?' Mijn schoondochter antwoordde toen: 'Ja, sinds deze ochtend weet ik het'. Daarom staat er in een van mijn gedichten: 'Ach, mijn lieveling, hoe vreemd, toen ik hemels ging, kreeg jij het leven'. Sterven en geboren worden, het komt soms dicht bij elkaar. Toen Rita stierf, stond er een enorme regenboog boven Leuven. Als zij hun kindje kregen en naar huis gingen, stond er opnieuw een regenboog. Toen ik met Els Vermandere afsprak om het te hebben over mogelijke illustraties voor het boek, stond bij mijn vertrek uit Middelkerke een regenboog boven de zee en toen ik bij haar in Lampernisse aanbelde, zei ze: 'Je moet eens komen kijken wat een mooie regenboog boven mijn huis hangt'. Hoe het juist werkt, dat weet ik niet. Het kan zijn dat wij het toevallig opmerken, maar ook dan is het betekenisvol. Telkens de kinderen of kleinkinderen een regenboog zien, geven ze een seintje. Zo kreeg ik onlangs een mail met foto: 'Oma staat voor de garagepoort'.

Oefening

Verdriet kan heel passief zijn. Je voelt je slachtoffer. Ik probeer naar best vermogen actief om te gaan met lijden. Toen Rita op intensieve lag, zijn we met de kinderen en kleinkinderen vaak bij haar geweest. We hebben samen te midden van al die hoogtechnologische apparatuur telkens het 'Nada te turbe' van Teresia van Avila gezongen. De een maakte tekeningen, een ander schreef een brief of een gedicht. We bereidden samen een mooie uitvaart voor. Er was geen tragische sfeer, er kon altijd nog even gelachen worden omdat we Rita bij ons voelden. Na haar overlijden hebben we het KBS Fonds Rita Ghesquiere opgericht dat steun biedt aan leesprojecten voor kansarme jongeren. Ik ervaar voortdurend hoe gemis en aanwezigheid elkaar opzoeken. In de psychiatrische benadering van rouw mis ik die aanwezigheidservaring. De focus ligt er vooral op gemis en de fasen om dat te leren aanvaarden. Door aanwezigheid kan je net in de tegenwoordige tijd leven. Herinneren is meer dan een reconstructie van het verleden, het maakt nieuwe vormen van aanwezigheid mogelijk. Pas dan ervaar je dat het leven sterker is dan de dood. Ik denk dat we die aanwezigheidservaring kunnen versterken door oefening. Ofwel geef je voortdurend voedsel aan de ervaring van gemis. Dan word je droevig en leef je in het verleden. Ofwel geef je voedsel aan aanwezigheid. Dat is de kracht van het verrijzenisgeloof."

Luk Bouckaert, Regenboog na diep verdriet. Rouwen om een geliefde, Halewijn, Antwerpen, 2020, 60 blz. Bestellen kan via [de shop van kerknet](http://de.shop.van.kerknet).

Deze getuigenis is eerder verschenen in het christelijke opinieweekblad Tertio (28/10/2020 nr. 1081). Nog geen abonnee? Vraag een proefnummer aan via www.tertio.be.

Deze tekst is ook te lezen in het Parochieblad, Zone Oase Oud-Heverlee van 12 november 2020.

Godsverbondenheid, Dominicaanse spiritualiteit in de 13de en 14de eeuw

Er was een eerste gezamenlijke studiedag van de Vlaamse en Nederlandse lekendominicanen gepland in de Sint Pauluskerk in Antwerpen op 7 november 2020. Maar door de corona is die niet kunnen doorgaan. Die studiedag zou gaan over de vrijheid én godsverbondenheid van denkers uit de begintijd van de Orde.

De Dominicaanse identiteit is doordrongen van vrijheid en zorgeloosheid. Dat heeft alles te maken met haar verbondenheid met God. Over die verbondenheid hebben de denkers in de begintijd van de orde eigenzinnige visies ontwikkeld die tot op de dag van vandaag blijven inspireren.

De voorziene sprekers waren Anton Milh, Olivier Riaudel, Stephan van Erp, Marcel Braekers en Erik Borgman.

Hun voordrachten werden uitgegeven in boekvorm. Dat boek is verschenen bij Uitgeverij Halewijn.

Dit boek laat u kennismaken met enkele van de Dominicaanse pioniers: Dominicus, Albertus Magnus, Thomas van Aquino, Meister Eckhart, Heinrich Seuse, Johannes Tauler en Catharina van Siena. Hoe ervaren zij hun relatie tot God? Hoe kreeg die godsverbondenheid gestalte in hun leven en denken?

Het boek bevat bijdragen van Inigo Bocken, Erik Borgman, Marcel Braekers, Stephan van Erp, Rob Faesen, Anton-Marie Milh en Olivier Riaudel.

Stephan van Erp en Annemie Deckers, Godsverbondenheid, Dominicaanse spiritualiteit in de 13de en 14de eeuw, Halewijn, Antwerpen, 2020. Bestellen kan via [de shop van kerknet](https://www.de-shop-van-kerknet.be).

De digitale adventsretraite 2020 van de jezuïeten

Heb jij ook interesse in volgend aanbod?

‘Zie, ik kom spoedig’ is de titel van de adventsretraite 2020. De retraite gaat op zondag 29 november van start en loopt tot vrijdag 25 december. Het is alweer de dertiende digitale retraite van de jezuïeten.

Deelnemers aan de digitale retraite krijgen **dagelijks een gebedsmail** met bijbelteksten, meditatieve vragen, citaten en technische gebedstips. Het geheel vormt een innerlijke reis om het mysterie van Kerst intenser te beleven.

Nieuw dit jaar

Nieuw zijn **de wekelijkse Zoom-meditaties**, verzorgd door de auteur van de digitale retraite, jezuïet Gregory Brenninkmeijer. Deelnemers aan de retraite krijgen iedere vrijdagavond een link om via Zoom om deel te kunnen nemen aan een geleide meditatie van een half uur. Op deze wijze kunnen de retrainanten in tijden van corona toch met elkaar verbonden zijn.

Je kunt je voor deze gratis digitale retraite **inschrijven** via www.ignatiaansbidden.org. ignatiaansbidden.org verzorgt jaarlijks twee digitale retraites, tijdens de Advent en de 40-dagentijd. Ons doel is mensen te helpen in hun gebed tijdens de speciale tijden in het kerkelijk jaar. Om zich meer bewust te worden van Gods aanwezigheid in hun leven.

En tot slot

Heel weinig blijft er nog

Heel weinig blijft er nog
van wat in lange zomerdagen
ons hart verheugde
door zijn klank en kleur.

Nu is er vaag de geur
van sterven en van dwalen,
van weemoed en van scheiden
en alles wordt zo traag, zo grijs...

Zo vaag en toch zo helder,
want wat de echte dingen zijn
wordt helder door de glans van pijn
en van veel moeten laten...

Adeleyd